

1572 Jun. 16.

10

D.
GVILIELMI
NASSAVII
PRINCIPIS
AVRANTII,

GERMANIAE
INFERIOREM LIBER-
TATI VINDI-
CANTIS.

Ad
ORDINES ET POPULUM
DENUNCIATIO.

i s z v.
16 Junij.

11

Memores monere Viri Belgæ iam pridem desijt
apud vos esse necessarium, si quidem ea calamitates hisce amissis
per ceruicas vestras grassate sunt, quæ vos haud dubie, neque
ratione, neque sensu destituerunt, quibus hostem atrocissimum
à fidelissimo patrono, & salutari vindice distinguendum
periremini. Quam sententiam si quis propitiis DEVS
animis vestris immisisset tunc, cum nos per uniuersam Germania-
nam contractis multo instructissimis equitum peditumque copiis,
vobis pro foribus vestris usurpandæ libertatis faceremus co-
piam: neque nunc deploraretis pulcherrimam patriam solus
quam phalarica tyrannidis atrocitate laceatam, neque ille
omnis truciulentia ante signarius diutius stetit, quam im-
manissimum scelus persoluisset penas. Sed hanc
peditonem nostram exeperunt non solum aliena à nostro
in comparabili beneficio voluntates vestrae, verum etiam
sinistrae interpretationes, mendacia & calumniae. Scilicet
enim non aliter tunc ferebant rerum involuera, nisi ut, qui
beluam istam credulitatem nunquam secuturam sperabitis,
causam ad eos solos pertinere arbitrarentur, quibus perditis
vos tamen cum Reipublica & facultatibus vestris staretis, sal-
ui & nichilominus: Cui pharaticus error nisi tunc damna-
tis fatis misisset animis vestris, maluisset haud dubie,
ad recuperandam libertatem vestram, extrema aduersus
talem latronem declarare exempla, quam nos clausis por-
tis, negatogue omni comitatu uniuersa gratitudinis significatione
frustrare. Et tamen nobis, o miserrimi, atque afflictissimi
etiam vobis promissa fallentibus, neque ipse quidem, ut misolen-

tissimus, ita ignavissimus vastator fidem abrogabit, quin
tunc in promptu mihi fuerit non minus mi belles, mendacior,
aggeratas eius copias, vel in obvias quasque munitiones dissi-
pare, vel castrorum probrosus cancelli ad mediam et
desperationem concludere, vel apertis campis reluctantes,
atque consternatas animis profligare, quam ad Rheni ripam
satis multo tempore ex dispersis Germania finibus specta-
tum exercitum, invito illo, ac ne ostentare quidem se auso,
in ulteriorem mosam continentem transponere: nisi prae-
omnem expectationem in crudente per Galliam bello, ad
sociorum, qui dispersis amplissimi regni oris disclusi colligere
se non poterant ad extremam necessitatem fuisset accel-
randum. Quam festinationem elatissimus populator si
sibi (quod vobis persuasit) pro fuga nostra usurpandam,
pro sua victoria apud suos celebrandam distimulavit: cui
non etiam mendacissimis illis triumphis illud adiecit, quod
nulla ipsa asperissima hyeme mundi elementa, nulla caeli
iracundissimi iniuria ita exercitum nostrum attriverunt, et
vel ipse (qui sibi tanquam victori tantopere placuit) a
tergo nos infestare, vel occurrere a fronte Rex Galliae
(quem et illic fatales pestes impuberem identidem op-
primebant) sit aggressus? Imo, cui ille suos periculis sub-
traxisse satis habens statim ad hyberna conflavit?
his missis benevolentissimis legationibus, subministratisque
exercitui meo rebus necessariis, spacium dedit, quod dispa-
latis per periculosa loca religionis confederatis sufficere
constat, ad colligendas eas vires, quibus tam inexpectatum
impetum

impetum non solum propulsarunt, verum etiam pacem istiusmodi
artificium technis identidem violatam à benignissimo obtinuerunt.
Cuius quota pars ad meum beneficium pertinet, qui
primum nunquam non periclitantes, illatis in regnum alienis
castris, prestiti incolentes, deinde etiam selectissimis auxiliis
fulcini atq; auxili, salutaris amicissimo tandem regno diti
demonstravit. Quando igitur viri Belgae ita rerum ve-
strarum iniquitas comparata deditit, ut nos prius abserto-
rem, ac vindex salutis vestrae à manibus amissum deplorare-
retis; quam illis superata demum omnia mala vos invita-
renti ad exempla, cumq; extrema atrocissimarum miriarum
catastrophe fateri cogat, plures vestra omnium Quocunq;
demum ordine, conditione, genere, loco, religione, consci-
entia estis interasse, quam nostras, ut dicitur, ac pl
barbarica insolentia iugum tandem de cervicibus charissi-
mae patriae abrumpaturi: Excipite quæso lato omine,
atq; exemplo restitutum iam tertiano pulcherrimo, eidemq;
et vicino, ita cognato regno pacem. In quo turbando san-
guinolentissimus discordiarum architectus non solum hoc
spectavit, ut unico hoc tuncquam d'ijoco munitione per
universum orbem Christianum Antichristi diadema,
verum etiam ipse peregrini furoris sumptu suam in capita
et fortunas vestras sustentarent fixandem.

Nolite obsecro committere, ut diuina manus ad istum
modum vobis recuperanda salutis rationes premonstranti
defuisse videamini. Quid enim dehorrefatis peri-
culum? quid adhuc dissimulatis voluntates, aut suppressitis
exultationes, quam ut suppressi velint, in ijs armis,
pugnante pro vobis, vocantq; ad applausum victorie ipso

numina? Illatruis enim (gliscantibus Exemplis credite)
ad suam suam iste tyrannus, deo volutus est ad periodum
insolentiam, qua tam mauditis, atq; detestabilibus Exemplis im-
pulsus sursum ac deorsum omnem antiquum statum concussit.
Cuius si sursum ac fata non intelligitis, Ditus rerum a con-
stituto mundo percipere docuit hunc esse omnium tyrannorum
periodum, ut, postquam omnes scelerum numeros expleverunt,
nec habent quod flagitijs addant, tunc sub ingenti mole de-
hictorum fatiscant, urgentibusq; nefaria conscientie stimulis
spem omnem profligatam dedant ad panam, atq; ut nec
requiem, nec solatium ad hoc actu inveniant ullum, nisi ut
sui ipsorum tandem evadant carnifices. Ad hoc praecipu-
tum, si nondum peruentum existimatis, agite, ostendite ullum
vel minimum Titini humaniq; iuris vestigium, quod intactum
ab illo licere possitis. Quas munuitates, privilegia,
iudicia non funditus sustulit? quibus provincijs, urbibus,
agris, cui sanguini vel heroico vel populari peperit? quid
reliquum fecit quod non violentissimis Dactionibus deci-
marum vicissimarum centesimarum etiam ad anatum et
mentam usq; vobis ne rogatis quidem expleant? profer-
via, edacitate, gula, rapinis, furibus erratici satellij Dhan-
sue? libidinibus, adulterijs, stupris, vi, rapto, incantamentis,
venenis, corrupit ac fedaunt? uxores vestras, (vobis ne
mutare quidem ausis Inefandissimis recitiorum amplexibus
haverunt, filia philtis ad turpissimos impudissimorum
scurrarum amores dementatae, pueri probra passu, quorum
nomina haecenus ignoravit utraq; Germania. Quae
si in militum insolentiam rejiciat, cur militem habet sine disci-
plina? cur omne facinus impunitum dissimulat? cur flagitiosum
quoniam

quoniam summo loco habet: cui prae caeteris cultissimi emiserunt,
quibus facta ac rapina suppedit ad splendorem: Cuius similem
enquam in puritate vel coartavit, nisi (quod in hac gente iam
dum spectatum est) qui Christianorum pudori ac pudicitiae
fuit ex professo hostis: Sed quem ille quae disciplina contineat:
ad quod tribunal iudicet: quibus legibus rerum peragat: quibus
iudicis damnet: qui omnes magistratus religit in ordinem:
qui tribunalia evertit, suffragia comitiorum tam inurbibus,
quam provinciis abrogavit: in meritis civitates, quae ad eius
succesus non parvum momentum attulerant, molestissimis prae-
sidijs oppressit, non nullarum splendidissima domicilia quorum
municipatus ad Germania sacrosanctum imperium pertinebat, in
cancellos suorum latronum mutavit: noxam atque innocentiam, sacra
& prophana nullo discrimine habuit: Quae omnia quo futuriora
redderet aduersus ignorantiam vestrae posteritatem (quae tamen
ne vlla unquam ex offibus vestris oriatur, publice satagit)
an non antiquissima nobilitatis dominia ac iurisdictiones abo-
leuit: oppidorum & arcium dominos, quorum opera ad mini-
steria istius lanienae superbissima est usus, inter ^{nigras} ~~finitimas~~
classes sedentario vulgo agnavit: non nullos etiam munda-
tos procul omni tribunali vestigio furcis affixit:
Fuerit vero ei commodum, multorum civitatem vellasae
maiestatis vel haereseos arcescere, quibus (DEUS
immortalem testor) nihil tam cordi fuit, quam regiam
maiestatem conservare, leges, iudicia, patriam tueri,
seditiones atque turbas auertere, conscientias pro iam ducum
ex praescripto Verbi Dei tranquillas constituere, fontes
punire, atque sic confirmata Repub. unum quoniam in suo
ordine ac dignitate nidemnem praestare, cui igitur non

facit hic grafsandi finem? quid meruerunt ordines Ecclesiastici
(quorum Camillus videri vult) ut de inveterata eminentia,
quae ante eum semper illafa mansit, deiciantur? opibus pro-
hiantur? communi reatu comprehendantur? An hoc est Catho-
licam (quam iacet) ecclesiam defendere? artem reli-
gionem asperere? haereticos tollere? cum abbatibus, collegiis,
conventibus demolitur? templa, auro, argento, gemmis, purpura
antiquissimorum regum ac principum liberalissimis donariis
spoliat? sacrilegiis ipsius saburratas classes in Hispaniam
dimittit? denique illis praecipue rebus vim facit, et sacrilegas
manus infert, quas nullus unquam hostis Albanica religione
inbuitus ausus est tangere? Quam Decretalium iniuria,
sive leuam, qua omnes (ut experti estis) nullo disci-
mine ordines oppressit, si quis in toto animi libramine peri-
pendat secum, credo non hominis esse dicat, ne in prius qui-
dem atque Extremam miseri, sed Machometicae alicuius
figuris, quae non aliud agat, quam ut uniuersum simul
omnium Christianorum sanguinem, nedum nostrorum
paucorum sorbeat, unguis haustu miguetet. Nam
sive diuinam agit causam quod ad violatum attinet religio-
nem, sive regiam, quod ad laesam rebellionis eius maiestatem,
turbatamque seditione Reipub. tranquillitatem (quae
duo aperta hic tyrannus violentis sua praetexit) cuius Extremis
causae fines sese effundit in nihil meritos? cui araria ex-
pilat, ciuitatum prouentus inter vertit, priuatas omnium
possessions decurritat, commercia, pacta negotiatorum, sudores
mechanicorum, obsonia et minima quaeque esculenta decimat?
denique, cui etiam illa bona tanquam integra addit fisco,
qua

quæ tabulis creditorum sunt obnoxia, nulla habita cuiusquam
vel syngraphæ vel hypothecæ ratione? Dicat tandem quos
oppugnet, atq; ad pacem persequatur, quos item defensores
servatosq; velit, qui neminem excipit, ne illos quidem, à
quibus iam submissis in Hispaniam consilijs accessit
adest, à quibus cupidissime receptus, ac fortissime alius
est, sine quorum ope nunquam huc usq; potuisset progredi.
Sunt vero adhuc degeneres animi, qui Extremis oppressam
rerum religijs acquiescendum ducant, qui oblucis hæc val-
neribus longa patientiæ consuetudine cicatrices sperant,
qui successorem hoc vultore mitiorem expectent, illi veli-
videant, quam inde sibi imaginis mitigationem, ubi rege
ab eiusmodi artificibus oppresso, ne facili quidem iure arbitri
pacis, cum omni observantia nisi in violati præstantur.
Clementiam præstet? aut ignoscere sciat illa coniurati-
onæ tyrannidis offensa, quæ, quam ne simulare quidem hoc
possit, satis evidenti exemplo prudem patuit, proposito (si
dij placet) ad malorum omnium solatium Venia formulæ.
Quæ postquam instar aurei mali accepta fuisset omnium
desiderijs, quid aliud venata est, quam ut, quicumq; rei
adhuc facti non essent, hi è latebris suis sua ipsi sponte
in tabulas damnatorum sese dederent? Et quoties,
cumq; respiciat hic carnifex tum velut è corde protia
heret ad lanienam, qui sua sese stultitia sic illaqueasset.
Excitantur (si libet) singula verba, nullus illic apex
est, qui non in modum illius atq; hanc expositus sit, ad
miserandos etiam illos, qui ne cogitarint quidem unquam
quod quidem tyranno religio sissimum est) De religione.

Profecto nisi Extremi solatij punctum invidisset vobis, saltem
nuper Regnam Serenissimam Sacrosancti Caesaris filiam,
in parentum ac mariti ditiones delectam, moerore maritum ob-
fufisset oculis vestris ad latitiam, decessisset aditum, fecisset
gratie alacritas largiende (qui mos est) potestatem, super
publicis libellis locum aperuisset. At illam hincitibus per
gelum obscura littora raptatam quanta celeritate non domina,
sed castitiae instar per campestria Brabantiae traxit: ne vel
amantate amitarum religionum, vel splendore urbium ca-
peretur, vel puellari commiseratione preces afflictorum
colligeret, quas ad pulvinaria regis mariti refunderet.
Omnia festinatione tamen quam falsis splendore tyrannice
libidinis invenit compendium, cum, quanto maximo sum-
ptu, atque cultu vobis conuocatis tanguam ad peregrinam
nouam dominam ac sponsam, inopinata inprudencia ingentem
pecuniam vim extorsit, ut scilicet suo beneficio dotatam,
non vestra munificentia donatam obruderet Regi.
Quid: quod tam periculosum ad ac despectum classe hyberna
detrusam etiam contumelia profectus est, cum eius nuptias
quas oportebat tot regis esse festas & faustas, tristi
luctu, funeribusque fadarit. Intellecto enim Monti-
onij Baronis uxorem, quasi cum patrona de precatum
proficisci, etiam illi prouenit, ne vel Regina cuiquam
mortaliu latitiam adferret suo coniugio, vel misere fe-
mina copia fieret (si nihil aliud) saltem extremum
vate dicendi marito. Quo vel unico facinore cunctis
totius orbis populis in promptu est perspicere Hispania
Papatus, eiusque contratorum monstrosam crudelitatem,
qui

qui cum Marchioni Bergensi cubiculario quondam Regis,
eiusque quasi collectaneo cicuta porrexisent Montignium,
quod frater Hornensis Comitis esset, quadriceni carcere
ex carnicatum penè spectante uxore sustinuerint iugulare.
Hoc erat Epithalamium scilicet carcere Regijs nuptijs,
hoc erat Panegyricum celebrare Imperiali puella: Germa-
nico sanguini, Regiæ uxori, nepoti, totque modis coniunctæ
etiam absque connubiis. Sic Hispaniensis senatus inquisi-
torio spiritu accensus in gentium servat, Regium in servandum
prestat sacrosanctum, honorem habet ordinibus inferioris
Germania, qui cuncte et in bene ipso Rege eos viros ad eam
legationem protruserant. Excitantur rerum gestarum historia,
respicantur gentium omnium mores, perlustrantur mundi totius
plagæ, quæ unquam scytharum feritas, quæ Anthropo-
pharum fames istiusmodi laniatum commisit? Sed his
miris opè istorum coniuratorum, quos in Hispanijs habet,
per Regis & Regiæ capita, per procerum ceruices, per
civitatum iura, per innocentium civium iugulos circumfer-
rendis, materiam aliquam suppeditant mandato, quæ Regiæ
voluntatis pretextu iactab: illam mihi dicat unde de-
promat superbiam, quæ viduam Hornensem territorij
& bonis Imperio Germanico subiectis & D. Batburgiam
fendis eundem Imperij antiquissimis inmeritissime Atrosos,
ne mandati quidem imperialis audita Maiebt. ad decreta togar-
torum Comitiorum restituit? cur quæso in illos etiam gressus,
quibus neque cum hæresi (quam clamat) neque cum seditione
quidquam commune fuit? nisi quod omni generoso sanguini
sit infestus? quod pulcherrimis quibusque dominijs & opibus

inhiat? Audistis haec & vidistis, & adhuc ad absolutam
manifestissimi tyrami molem qui quam, ut accedat, Expecta-
tis? At vos, o boni, scitote quicquid est quod ille adhuc
conetur Conari autem nihil potest, nisi quod nunc tandem ad
Extremum prouexit incrementum Id, ut ni caput & iugulum
eius veritatis, ni vestra ee potestate, si Dempla eorum
secuti, qui nostra fidei ope mislorata, armatis presidys
sese munierunt, falci tadio concessentem seruitutis iugo
ceruicibus vestris calum detruuncatis. In vero oblitam
occasionem eadem qua ante trimum vel caecitate, vel in
gratitudine negligatis, nihil aliud futurum Expectare,
quam ut idem choragus, qui itentidemo inter famam dis-
cessus sui & aduentum successoris suspendit animos vros,
fabulae, quae & afflictissima protasi in hanc cruentissimam
epitasin erant, imponat catastrophen, cuius dolor non
ad unum aliquod regale culmen pertingat, sed Quod
nemo unquam poeta vel in scena ausus est fringere
ad & archum, quo reliqua omnis dignitatis, honestatis,
& libertatis, quae hactenus omnes ordines Bellicos orn-
runt, semel euilescant & concidant. Expectate inq;
o multo afflictissimi, et omni religionis mentione Quo,
cuius demum ea nomine tam Catholicos, quam hereticos,
et hostes nostri loquuntur, comprehendit Deposita,
munitis duntaxat paucis portibus ad decimandas nego-
tationes vestras, reliquis omnium nobilium dominicam
arces, urbium portas, propugnacula, muros solo aequet,
instrumentum bellicum cuius pretium vix iusti alius
regni opes aequent In cum reliquis (quod pridem vidistis)
arariorum

erarium & templorum thesauris in Hispaniam deportet, velti-
gata vestra & census, quibus magistratum vestrorum dignitas,
munitionum impensa, civium securitas, pauperum arumnas, susten-
tata sunt, in fiscum & praedam Maritima avaritia ex-
torqueat, donec honestissimorum, humanissimo unquam civium actus
in Nomadum & Scytharum feritatem exasperentur,
collegiorum dignitas in exploratorias Franciscanorum spe-
culas degeneret, reliqua & cultissimarum regionum oblecta-
menta pro Sybriis solitudinibus obsolescant, denique quicquid
obigit fuit rerum privatarum, publicarum, sacrarum, pro-
phanarum, quicquid operae, laboris, industriae, id in aeternam
conflatur praedam, cuius ipse nunc inestimabiles primitias
secum abradat, quod demum renasciturum sit, id in singulos annos
Circus Promethei omni fibra cultus paucum viginti unquam
quingentis & rapacissimum qui ex Bithia mutilatis opihoniis
sit successurus, expleat, ditet, ornent, armet, offeratur ead-
dem in libera liberorum vestrorum colla. Quod cum
moliri tametsi vos iam dudum in numero Xenophi spectatis
atque expectati estis, tamen, quo evidentius cognoscant, maxime
qui nullas non etiam notissimas iniurias ad solatium suae igni-
via accomodant, hoc inest illi Lencinio mystici veneni,
quo pridem partim publice, partim privatim tam ex-
torquere, quam oblandiri vobis conatus est, ut acta oia
sua rata haberetis, quicquid ipse designasset, id utile
& necessarium ad constitutionem Reipub. vestroque con-
silio & iussu factum renunciaratis, susceperatis, legem esse
inheretis. Evidentem quantum honorem deferat
quantam auctoritatem vobis relinquat? nimirum, quibus

Extra haereticos & rebellionis causam armata pyramide & xomen
& res abstulit, ipsi unicum potestatem relinquit, quia ipsi vos,
met scelera omnium tam in deos, quam in homines damnatis
reos ac perdatis. Quod si semel consecutus esset, tum
perfecto nodo vos constrinxisset Herculeo, quem neque nepotes
vestri essent soluturi unquam plorando, nec similiores quibus
& factione impurissima succederet. Cui maxime alienus
esset ab eiusmodi atrocitate potestatem haberet, vel ad
latum unquam recedendi ab ipsis legibus, quas iste Diaco, non
tam suo insu, quam vestris suffragiis sancitas & conse-
cratas reliquisset. O portentosam insolentiam, hinc in-
nosam pyramidem, nequissimam insultandi proterviam,
qui afflictissimis & miserrime oppressis non solum ingemisc-
cendi, plorandi, querendi eripit facultatem, sed ipsos et
dolores ac ploratus in vita vultuum serenitate gaudij &
applausu cogit mentiri. Quis unquam diculus confusus e-
st suis successibus? ut scelera sua pro legibus sancire ausus sit,
vocatis ad suffragia etiam ipsis spoliatis atque oppressis?
Elucendi & tollendi adversariis omnes pyrami inposuerunt
furoribus modum, hoc uno fine estimaverunt omnem potentiam.
Cum & tunc, cum sciverent, parere maluissent, si absque
metu tuero dominatum huiusset. Nemo sibi perpetuitate
promisit, nemo fortunam, quae semel fecisset iniquitati,
speravit hereditariam fore suis nepotibus. Phalasi-
dem occupata Republica scivire coegit necessitas, a vo-
luntate scivendi ita abhorruit, ut suppliciorum archi-
tectam captata humanitate misisset propriae machine.
Noluit omni naturae in ferre, ut a calamitatibus &
mortibus abessent propriae percipientium voces, quibus
suspiria

suspiria, lamentationes: isti, cum mactet regna & populos
ad Xitium, non ab homine vocem taurinam *Edigit*, sed
multo atrocius est *D* vobis ipsis oppressis celebrandos miseria-
rum & cladum vestrarum triumphos obtrudit.
Cuius atrocitatis si quis hactenus nullam animo suo misere-
miam, ille tandem oculos convertat ad illam nuper
in Arce Antuerpiensi erectam statuam, illam inquam
ita omnibus superbia, arrogantia, furoris, impietatis nu-
meris absolutam, ut certo constet ad ~~confictionem~~ non
solum non sufficere in Belgica artifices, sed & per Italiam
atq; Hispaniam quosvis, qui consentaneo impietatis &
blasphemia spiritu inflati atq; accensi, unam tandem ideam
exprimerent, quae omnes Veterum Salmoneos, Heroes,
& gigantum *Arrogantias* immanitate superaret. Scilicet
enim stat illa theatra basu sublimis *Ex arcu captivus* (ut
iacet *D* conflatus, iacent sub pedibus non modo illi, quos
optimi de Rege meritis pessimo mortis spectaculo sustulit,
verum etiam quicquid vel est, vel fuit reliquae nobilitatis
ac populi, adiacent arma vestra hactenus libertati asse-
rende hostibusq; depellendis comparata, ipsa dem commixta,
confracta, protusa pedibus, libelli supplicum aversis & sur-
dis repudiantur auribus, dextra motus manu compescunt,
pago restituntur, hoc est, omnes suffragiorum, legum, comiti-
um, consiliorum liberae voces comprimuntur: mox *ad Xitium*
canos. *Ita* serenet caelum, pellit omnem pestiferam *Ex*
halationem, ut gramina pecori innoxia, hoc est, ut proflig-
gato verbi Dei rore locum inveniat Antichristus, ubi
effundat caliginem & nubes perditionis publicae. Sinistra
caducum tendit, ut intelligatur Tribunitia potestate

adesse in^o vita e^t necis: huic subiecta est ara Dei, patrum
nostrorum, que ritu sarracenicæ superstitionis (que gens huic tri-
umphatori auita est) holocausto videat, quod ex impiorum pa-
parum, sacrificulorum, monachorum, cathedis hypanaribus aspi-
gat niculum ad faciendam faciem Dei. Ecce beluam
tandem non modo formidabilem, verum etiam voluptate fecer-
leram gestientem, vestrarumq; calamitatum suavi priuata
insultantem vobis. Que enim talis sit, quid obsecro
vel diuini vel humani iuris in concussam aut intactam reli-
quit? quis est vel Deorum omnium (ut ita dicam) vel
hominum, qui quidquam suum dicere possit, postquam ty-
berna fauces complexæ sunt omnia? An non semel
sine discrimine quidquid est tam hominum quam rerum
per Belgicam nostram vel velut cono hiatu ad perpe-
tuam cum feruitatem tum reatum arripit, atq; absorbet?
Quid dico? an non una quasi incipiti plaga detrunctat
etiam in posterum materiam omnem sperandi meliora?
cum ea vos conditione relinquere conatur, ut ex felici-
tate istius tyramidis successoribus suis stabiliat æter-
nam latrocinandæ officinam? eamq; vestræ communibus
sententijs crudelitati velut aram consecratam dedi-
cet? Sin vero fata criminibus istis diuturnitate
abrum pant, nec smant omni regnare diu, tum reliquis
quidem ciuibus ope diuina, nostrig; sanguinis, et for-
tunarum omnium sumptu fidelissime seruatis, vos im-
primis, qui magistratum geritis vel multiplicabilibus ad-
uersariorum vestrorum furoribus obijciat, vel certe ad
causam dicendam legitimis iudicijs obnoxios relinquat.
secumq;

secumq; ad talionis panam precipites trahat? Et certe quam
quam oportebat istius vastationis vos, qui salutis publicae sa-
cramentum professi estis, ne spectatores quidem Existere,
nedum actores, adiutores, et satellites, tamen quamdiu
primis tumultibus causa discerni non potuit, & specie prin-
cipis seditionis, atq; haec res lateo latere datum fuit tyran-
di, super fuit Excusanda ignorantia locis aliquis.

17

Postquam vero ille sublata Cuncte sciendi pretextum
sumpsit) seditionis materia, nullo habito, personarum,
locorum ac rerum discrimine, uniuersa patriae commoda
tandem commissa vertit in seruitutem & rapinam, idq;
nunquam edita Regia voluntate, quem obducetis colorem,
si id vobis suffragantibus fecisse videbitur? Quo Exitiali
atramento ne se fatalis scyria condat, vosq; fugiens oblinat
atq; eludat in vestra potestate est non solum ut culpam
omnem, quam communicatione inmitissimarum actionum
contraxisse videri possitis, Expietis, verum etiam mita nona
gratia in posterum omne periculum vitatis: si deditis veribus,
Abiectoq; tyramo in nostrum patrocinium recepti, demicaps de com-
muni patriae salute sarcienda nitenti esse velitis. Quod ut
propensius faciatis, commouent vos insurandi vestri, quo singuli
vestris ciuibus, plurimi etiam mihi alligati estis, Exemplo
clarissimarum civitatum, portuum, fluminum obitorum, quae
sine Exemplo aut videtis Iugum abiecerunt, clafesq; &
praedia mea receperunt: ut tutius Ecce praebito adsum
cum in struissimis subsidys nullo praeterito ingratitude
offendiculo alienatus, ut vel Extremi certaminis pignore
fidem meam, quam patriae, patrimonys, & in primis q;

debeo, apud quos magistratu me haecenus nunquam abrogato fuisse
Res iussit liberem.

Cuius abrogationis cum ille nunquam secundam notatas leges
mandatum exhibuerit, ne fidem haecenus, quam debebat ad
potestatem usurpandam vobis fecerit, sed è diverso suppo-
sitis Hispanica aula stationibus populo Belgico exar-
gitando edicta fixerit atq; refrerit: Videte obsecro
quanto sanctius sitis cum secutari, cui meministis plus mihi
ab hinc sexennio à formula totius transmarini Regij imperij
curam demandatam, quemq; satis multa praedara tam sua quam
liberorum dominia inter vos possidere, eiusdemq; heredita-
rium ius esse, Brabantiae & Marchionatus Antuerpi-
ensis libertatem tueri: quam barbarum advenam, qui
vobis tanquam hostibus nihil reliquum faciat: superest
igitur ut deseratis Sardana salum effeminatissimum, Pha-
laridem crudelissimum, tyrannum dijs simul atq; hominibus
aque mirisum: deniq; (ne quid metumatis) praedem comitis
Imperialibus omnium sententiarum consentientibus decretis
damnatum. Qui tamen nihil unquam in quemquam potuit,
nisi quem vel discordia fregit, vel qui sponte subiecit cer-
vicem. Cui, quo certius tandem et ipse procumberet
in fata sua, ecce quo vesania atq; furoris tunc miseravit,
cum etiam satellites editarum caedum machinis supplicio-
rum suorum (quod nemo unquam fecisse legitur tyranus)
in clasos funestissimis exemplis ingulavit. Quendam
nemo qui tyranorum non sit nigerias, dubitat, quin etiam
vobis omnibus destinaverit, nisi oblata sanctissima occasione
libentissime servari quam pertinacissime perire malitis.
Quam

Quam securus sit, quam profusè nullis vitatur viribus, videtur
 qui sparsis per paucitas urbes paucissimorum latronum mari-
 bus, libidinibus et delictis altum sese condidit, neq; ad ulla
 sana consilia convalere sustinet. Ad novis opus condendas
 vel illis etiam maximis spolijs, quae tam de vestris facultatibus quam
 nostris diujs prudem legit, quam in venturus esset gratiam,
 ipse satis praesagit, cum Alagenses cohortes ignominiosè
 de autoraret, Arrenbergenses stipendio fraudatas truncaret,
 Germanicas decimaret, in quibus quam nobiles grandaevos atq;
 exercitatos omni emerita per totam Europam militia tribu-
 nos, confignata solemiter fide ad nova auctoramenta vocatos,
 gladio percussurum, laqueo suspendere rit, quadratim discerpse-
 rit, audiret et in posterum cauebit toto Germanico.

Quod ad Hispanica attinet supplementa, quorum
 subinde mentem, ne dicam ridiculum terrorem spargit, plu-
 res illic homo novus et Judaica perfidia oriundus quae
 occulta ei in nos odij causa est. Inter antiquae Hispaniae
 nobilitatis genuina stemmata reliquit inimicos, quam hic
 vel inveniit vel fecit. Quod etiam in causa fuit,
 cum illam fascinato Regi atq; inuito Regis filio de tota
 tam Expeditione nullis ingenuis miles sit factus, adeo
 ut in ipsa Hispania nullum inveniit exercitum, priusquam
 vilissimis aliquot Africanorum mancipiorum Tyracenis, Si-
 ciliae, Aethiopiae atq; Insularum praesidia ad spem deducen-
 darum in nostram patriam coloniarum, detruncata utcumq;
 adiungeret, quibus in itinere accessit ex Allobrogum, Al-
 piniarum et Eburorum collucies, quae sub isdem signis
 mentita exoticum nomen barbarico sono vestra simili

citati passim inposuit. Egate igitur, meo unanimi impetu ad
lacionem corripite. Quos tam apud Hispanos, quam Fra-
los & Germanos monstrum, canete clabatur vicissim ne-
quissimum caput utriusque Germaniae triumphus inflatum,
ille inquam, extrema crudelitatis archetypus, qui tam
pridem preclarissimarum civitatum vestrarum portas,
portus, compita omnia cadaveribus civium vestrorum
faciunt, qui neque sexui, neque aetati, neque dignitati per-
perit, qui liberorum hominum vitam plus quam pecudum
laniena maculat, orbitatem, luctum, reatum promiscue
omnibus domicilijs infudit, mactatorum corpora vel in
furas subtulit, vel ad sepulturam conquiri vetuit, vel
certe omni sepeliendi honore, solemique comploratu exlunt.
Ego vicissim inquam vobis de ero, quem videtis vel diurnum
eo proficere, ut si mari fugam tentet, classibus maris se
obseptum expariat, si Galliam respiciat, in munissimam
civitatem incurrat presidio, sine eas vias valeat, quibus
ingressus est, illae mea castra opposita sentiat.
Reddite vos tandem libertati, libertatem Reipub, Reipub.
pistino ornatu exultant, atque ab isto luctu erectam Regi,
qui si vel nunquam absens fuisset, vel ius gentium legato-
rum nostrorum libero comitatu conservasset. Quod ei
perfidia istiusmodi consultorum non licuit. Nunquam ad
hoc rerum omnium nostrarum exultum pervenisset.
Quibus cum non aliter convalescere ad salutem liceret,
nisi ut sumptis armis vis vi deturbetur, ne quem ratio
nostri ...

19
nostri consilij fugiat: has esse mihi, nec ullas alias huius
libelli belli causas. DEUS immortalis, qui mihi iustissime
defensionis Aux adest, testor. — Et.

In colui Regis Maiestate, resisus omnibus edictis, quibus vis
sit conscientijs et legibus, libera fiat amplecti volentibus Pro-
phetarum Christi et Apostolorum doctrina, idque ad
Exemplum Ecclesiarum hactenus ea doctrina utentium, re-
cusantibus (si quieti esse velint et fuisse demonstrent)
nulla iniuria uti frui suis rebus liceat.

Inquisitionis nomen in eternum his purgatur.
Sophistarum, Monachorum mendicantium et cum his con-
iuratorum conatus coerceantur.

Et Repub. removeantur, qui legibus in ea locum habere
non debent, multo minus, ut armis affligunt simplicium
animas.

Spothatis domicilia, res, patrimonium, distinctio, munera,
tutes, privilegia, leges, quibus conservatur libertas, resti-
tuantur.

De Repub. administranda comitijs provincialibus cogatur
more maiorum.

Ea res ad Regem ipsum et ordines, qui pro singulis pro-
vinciis evocari solent, pertinet, non secreto agitur
inter homines mercede conductos, cetera alienos, quorum
perfidia et rapacitate in istiusmodi calamitates per-
ventum est.

Magistratus, militia, provincia abeant, quibus iura provin-
ciarum, sacraque maiestatis Principum obstant.

Ille ipse, qui nullo huc unquam testimonio Regia voluit,

tatis in populo Belgio suscipit, sistatur, et intra fines
nostros causam dicat iuratis legibus & moribus Belgis, red-
dat actorum suorum rationem, & experiatæ iudiciorum eventum.
Qui, quoniam a proposito recessurus non est, nisi, ut quæ
semel abrogata, atq; antiquata tenet, ea ad extremam
vestram perniciem, retineat: ut quæ amissa nolitis, me-
cum vindicetis, vendicetis, tuncamini, etiam atq; etiam
per meam, ac vestram fidem charissima patria Xius,
in ranci formula de omnia vos obtestor & curo, mi fa-
ciatis, me extra noxam fore, si quid durius ad mouendum
sit, plenissimo modo, quoad fieri potest, protestor. Sin
quod felix faustumq; sit Iomen recipiatis, præsto
estote, ut primum Christo Dno unico seruatore nostro,
post Regi legibus iuratis acquiescenti, tandem mihi
patrono patria & libertatis vnicuique fidem iuratis.
Quam si in violatano præstiteritis, mitiq; tam ad religionis
quam etiam legum, ac iudiciorum pacem, sine cuiusquam
ordinis iniuria constituendum adiutores sitis, tum denum
Expectandum scitote, ut ante omnia placato numine
reddito sua potestati rege, constituta Reipub. tranquilli-
tate, negotiationes vestras liberrimo comitatu per her-
maniam, Angliam, Galliam, Sarmatiam, a quibus
incomparabili rerum omnium vestrarum iniuria vos
inhumanissimus Vastator abruptis recuperetis, proculq;
omni decimationis, directionis feruitutis iniuria exer-
ceatis. Fac habui, quæ ante arma, Orbis, qui
adhuc in tyrami potestate estis, denunciaro, ne in
poterum

poterum cuiusquam pertinacia & erroris pretextu
proferat Excusationem

Datum XVI. Junij.